

Iz sveta tišine

Letnik XXXVIII, št. 9, september 2017 | ISSN 1318-139

Sprejet Zakon o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa

EU-kartica ugodnosti za invalide

Priredbe 27 videoprispevkov Policije v slovenski znakovni jezik

23. olimpijske igre gluhih
46. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je septembrska številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli zanimivosti iz življenja gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. Tudi tokratno številko posvečamo našim športnikom in njihovim uspehom, in sicer na 23. poletnih olimpijskih iger gluhih, ki so potekale od 18. do 30. julija v Turčiji, ter drugim aktualnim dogodkom iz poletnih mesecev, zato vam želimo prijetno branje. V glasilu pa poleg rednih rubrik najdete tudi veliko koristnih in zanimivih informacij.

Glasilo Iz sveta tišine pripomore h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni.

Vljudno vas vabimo, da soustvarjate naše glasilo Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite brezplačno prejemati, nam pišite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si ali pa svoje ime, priimek ter naslov sporočite na naslov: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo IST je dosegljivo tudi v virtualni obliki, na naslovu: www.zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Pošiljanje pisnega in slikovnega gradiva za glasilo IST

Prijazna spodbuda našim piscem

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavitve kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavitve kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB.

Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti.

Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Radi bi vas seznanili z dobro novico, da smo začeli nekatere pomembne informacije iz časopisa pripravljati tudi v slovenskem znakovnem jeziku (SZJ). Pri nekaterih člankih v časopisu boste našli kodo QR in z nameščenim bralnikom kode si boste lahko članek ogledali na mobilnih napravah v obliki videoposnetka v SZJ. Ker so videoposnetki namenjeni gluhim uporabnikom SZJ, niso opremljeni z zvokom. Želimo vam prijetno branje.

Uredništvo

Izdajatelj: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 **Spletna stran:** www.zveza-gns.si **Urednik:** Adem Jahjefendić, urednistvo.ist@zveza-gns.si **Uredniški odbor:** Franc Forštner, Aleksandra Rijavec Škerl, Tine Jenko **Lektorica:** Darka Tepina Podgoršek **Oblikovanje:** ARTMEDIA **Tisk:** Tiskarna DTP. Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne izražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva in ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografije na naslovnici: Marino Kegl, Tadej Enci in Košarkarska reprezentanca Slovenije. Foto: arhiv ZDGNS

Slovenski športniki na odprtju olimpijskih iger

Za nami je vroče poletje in še ene, tokrat že 23. poletne olimpijske igre gluhih, ki so letos potekale v turškem Samsunu. Udeležilo se jih je tudi 14 slovenskih športnikov.

Teniški igralec Marino Kegl je pristal na izvrstnem četrtem mestu. Z dve proti nič v nizih (6 : 3 in 6 : 0) ga je porazil leto dni starejši Rus Igor Panjuškin. Moška košarkarska reprezentanca je olimpijske igre končala na šestem mestu, atlet Tadej Enci pa je v teku na 400 metrov prišel do polfinala in pristal na končnem 12. mestu.

Največ medalj je na igrah osvojila Rusija, in sicer kar 195, ruska reprezentanca pa je bila v Samsunu tudi najštevilnejša. Druga najuspešnejša udeleženka iger je bila Ukrajina, ki se lahko pohvali z 98 medaljami, tretja pa Koreja z 49 medaljami. Na letošnjih olimpijskih igrah gluhih je tekmovalo več kot 3300 športnikov iz 96 držav v 21 različnih športnih panogah, Slovenija pa doslej na preteklih igrah skupaj osvojila 23 kolajn.

Atlet Tadej Enci je na olimpijskih igrah gluhih v polfinalu dosegel čas 50,65, kar je bilo dovolj za četrto mesto v njegovi skupini, eni od treh. Za finale bi moral mladi Velenjčan teči vsaj 49,98. »Žal se mi ni uspelo uvrstiti v tako želeni finale. Preprosto nisem bil pravi, svoje pa so naredile tudi izjemno težke razmere zaradi visoke vročine in vlage, ki jih nisem vajen. Žal mi je predvsem zaradi vseh navijačev, ki so bili naravnost odlični, zato bi se želel zahvaliti vsakemu posebej za vso podporo in izrečene spodbudne besede med olimpijskimi igrami

gluhih, hkrati pa obljubljam, da še nisem rekel zadnje besede,« je svoj rezultat komentiral Tadej.

Slovenske košarkarje je v boju za peto mesto premagala reprezentanca Argentine z rezultatom 83 : 78. »Iz Samsuna prihajamo zadovoljni, saj je šesto mesto lep rezultat. Igrali smo enakovredno z vsakim tekmeccem, kar vzbuja novo upanje za košarko gluhih v Sloveniji. Prihaja mladi rod košarkarjev, ki dopolnjuje izkušene igralce. Menim, da se lahko s sistematičnim delom in zadovoljstvom, ki so ga izrazili igralci, naredi še korak naprej. Vsem igralcem, štabu in vodstvu se zahvaljujem za njihov trud, igre in zaupanje ter dobro vzdušje med olimpijado,« je povedal selektor Nejc Višnikar.

Marino Kegl pa je ob porazu proti Rusu izjavil: »Nisem bil dovolj zbran, imel sem prekratko roko in premalo moči. Kolajno sem žal izgubil že v sredo. Rus Panjuškin je igral solidno, zmagal je s 6 : 3 in 6 : 0 ter osvojil bronasto medaljo, jaz pa sem samo četrti. Izgubil sem proti evropskemu in svetovnemu prvaku. Čeprav vem, da je četrto mesto na olimpijskih igrah lep uspeh, sem malo žalosten.«

Letošnje igre so potekale korektno in regularno, našim športnikom je zmanjkal le kanček sreče, da bi domov prinesli tudi kakšno žlahtno kovino. A že čez dve leti nas čakajo zimske olimpijske igre in upamo, da se jih bodo udeležili tudi slovenski športniki in nas razveselili z medaljo.

Adem Jahjefendić, urednik

S sekretarjeve mize

»Veličina ni v tem, da nikoli ne padeš, temveč v tem, da se po padcu vedno pobereš.« (kitajski pregovor)

Sprejet Zakon o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa

Prvopodpisani poslanec DZ Peter Vilfan je spisal, vložil in na koncu pripeljal zakon do tega, da ga je državni zbor tudi potrdil. Gre za zgodovinski korak uveljavljanja pravic gluhih in naglušnih športnikov ter izenačitev pravic športnikov invalidov z neinvalidi. Vso pozornost temu zakonu bomo posvetili na Olimpijskem dnevu gluhih, ki bo septembra v Ljubljani.

Anja Drev

(Z desne): Tadej Enci in trener Gregor Doberšek

Pravilnik o izvajanju letnega programa za šport na državni ravni

Gre za temeljni akt, ki ureja nagrade za izjemne dosežke, tudi za dosežke športnikov invalidov. Seznanjeni smo, da so nekateri že prejeli nagrade za osvojene medalje, in naše veliko upanje je, da se jim pridruži čim več gluhih in naglušnih športnikov.

Marino Kegelj

Priredbe 27 videoprispevkov Policije v slovenski znakovni jezik

Policija sledi drugim državnim organom in prireja vsebine svojih spletnih strani tudi v slovenski znakovni jezik. ZDGNS je za Policijo pripravila vse priredbe v znakovni jezik ter videopredstavitve prilagodila s podnapisi in zvokovnim branjem besedila. Gre za pozitivno sodelovanje Policije in ZDGNS pa tudi vse bolj pozitivnega učinka ozaveščanja javnih organov o potrebnih prilagoditvah. Videopripravke si lahko ogledate na spletni strani ZDGNS in Policije.

Nasveti Policije v slovenskem znakovnem jeziku

Tiskovna konferenca Policije in ZDGNS

Ob predstavitvi prenovljenih vsebin spletnih strani Policije tudi v znakovni jezik smo organizirali tiskovno konferenco, na kateri smo predstavili največje izzive gluhih, gluhoslepih in naglušnih. Veselita nas

pozitivna podpora Policije in Ministrstva za notranje zadeve ter velik medijski odziv na to akcijo.

Tiskovna konferenca ob koncu projekta

Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami

Sodelujemo in se odzivamo na pripombe pri sprejemanju zakona, ki med drugim vključuje tudi gluhe, gluhoslepe in naglušne otroke. Temeljni zakon ureja področje predšolskih otrok s posebnimi potrebami.

Sprejete spremembe Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o tehničnih pripomočkih in prilagoditvi vozila ter Seznama tehničnih pripomočkov

Tik pred poletnimi počitnicami je resorna ministrica podpisala spremembe Pravilnika in dopolnitve Seznam tehničnih pripomočkov. Nekatere spremembe so boljše za naše uporabnike, še vedno pa nam ne uspe z vsemi našimi željami in potrebami. A pomembno je, da smo na pravi poti in da vztra-

Detektor ogljikovega monoksida

jamo, saj sem prepričan, da bomo v doglednem času tudi dosegli želeno.

Spremembe Gradbenega zakona

ZDGNS aktivno sodeluje pri spremembah Gradbenega zakona, predvsem na področju neoviranega dostopa do objektov in njihovo uporabo. Z resornim ministrstvom za okolje in prostor ter nekaterimi invalidskimi organizacijami ta usklajevanja še potekajo in upamo na čimprejšnjo uskladitev ter sprejem.

Klančina za dostop na železniški peron

Prostor mora biti opremljen in načrtovan tako, da ga lahko uporabljajo vsi.

Planinska zveza Slovenije in ZDGNS: Planinstvo za invalide

Aktivno smo sodelovali pri ustvarjanju publikacij in programov usposabljanja za inštruktorje planinske vzgoje, vodnike planinske zveze, mentorje pla-

ninskih skupin in drugo strokovno javnost. Jeseni se bo to nadgradilo s pilotnim izobraževanjem.

Senčno poročilo in predlog vprašanj za RS o izvajanju določil Konvencije o pravicah invalidov

V sodelovanju z NSIOS smo sodelovali pri pripravi t. i. senčnega poročila in izboru predlogov vprašanj na temo izvajanja Konvencije OZN. Ugotavljamo, da je še vedno precej nedokončanih ciljev in usmeritev, ter si želimo, da na podlagi takšnih srečanj proaktivno delujemo v smeri čim boljšega uresničevanja Konvencije OZN o pravicah invalidov.

Invalidska kartica ugodnosti za invalide

Invalidi v državah EU bodo lahko uveljavljali posebne komercialne popuste, ki so jim na voljo v posameznih državah. Invalidi lahko na vseh 58 upravnih enotah po Sloveniji zaprosijo za to kartico. Aktualne ugodnosti si lahko upravičenci ogledajo na spletni strani www.invalidska-kartica.si.

Do te kartice so upravičeni vsi invalidi, ki so državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji ali tujci s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, in sicer:

- Invalidi I., II. in III. kategorije po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (vsi delovni invalidi – odločba ZPIZ)
- Priznana telesna okvara (TO):

- 90-odstotna TO zaradi izgube vida;
- 70-odstotna TO zaradi izgube sluha;
- najmanj 80-odstotna TO, če se TO seštevajo in je najnižji odstotek za eno TO vsaj 70 %;

(odločba ZPIZ o telesni okvari)

- Invalid po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (odločba Zavoda RS za zaposlovanje)
- Priznan status invalidne osebe po Zakonu o usposabljanju in zaposlovanju invalidov (sklep ali odločba Zavoda RS za zaposlovanje)
- Status invalida po Zakonu o vojnih invalidih (odločba upravne enote)
- Pridobljen status po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (odločba centra za socialno delo ali redko ZPIZ)
- Razvrščeni po Zakonu o izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju:
 - otroci z motnjami v duševnem razvoju;
 - gluhi otroci;
 - slepi otroci;
 - otroci z okvarami, deformacijami ali globalnimi motnjami, ki se ne morejo izobraževati skupaj z drugimi otroki;(odločba centra za socialno delo na podlagi mnenja komisije za razvrščanje)
- Usmerjeni po Zakonu o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami – enako kot prejšnja alineja (odločba Zavoda RS za šolstvo)
- Gluhoslepi – 50-odstotna okvara sluha po Fowlerju in 1., 2., 3., 4. ali 5. kategorija slepote in slabovidnosti (izvid zdravnika – enako kot za tehnične pripomočke)
- Pridobljen status invalida po predpisih drugih držav članic EU

Ministrica Anja Kopač Mrak je predstavila EU-kartico ugodnosti za invalide.

Helen Keller, gledališka predstava Tihih stopinj ZDGNS

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) je v počastitev rojstnega dne Helen Keller v gledališki dvorani BTC prikazala predstavo o njenem življenju in pomenu za vse gluhoslepe. ZDGNS vsako leto zaznamuje teden gluhoslepih, ki sovpada z njenim rojstnim dnevom, ter javnost seznanja z načinom življenja gluhoslepih. Gluhi igralci, gluha režiserka in številni sodelavci so nam pričarali čudovit večer, ki nas je vse globoko zaznamoval.

Gledališka predstava *Lasje*

Anketa o dostopnosti medijev, objavljena na spletni strani ZDGNS

Na prošnjo RTV Slovenija smo pripravili spletni vprašalnik oz. anketo o dostopnosti naših uporabnikov do medijskih in drugih sorodnih vsebin. Po končanem izpolnjevanju ankete bomo pregledali rezultate in se ustrezno dogovorili z medijskimi hišami, kako čim bolj urediti dostopnost do različnih medijev.

Deaflympics – olimpijske igre gluhih, Samsun, Turčija 2017

Osrednji dogodek letošnjega poletja je bila udeležba naših športnikov na olimpijskih igrah gluhih, udeležili pa so se jih naši košarkarji, teniški igralec in atlet. V ospredje moramo postaviti najbolje uvrščenega gluhega športnika Marina Keglja, ki je osvojil fantastično četrto mesto. Lahko zapišemo, da ga je pri preboju za prvo mesto močno oškodoval glavni sodnik, ki ni bil kos sojenju tekme na tako visoki ravni. Šesto mesto košarkarjev je dobra

uvrstitev, le nekako se ne moremo znebiti občutka, da je bil okus po medalji zelo blizu. Prva udeležba atleta Tadeja Enci na teku na 400 metrov, pri

Slovenski gluhi športniki na olimpijskih igrah gluhih pred začetkom iger

katerem je prišel do polfinala, nam daje upanje, da se bo do prihodnjih olimpijskih iger pripravil za tek do finala.

Anton Špan

Z veliko žalostjo smo prejeli novico, da se je poleti od nas poslovil Anton Špan. Anton Špan je med letoma 1984 in 1986 deloval kot predsednik ZDGNS. Družini in vsem svojcem izrekamo iskreno sožalje.

Matjaž Juhart

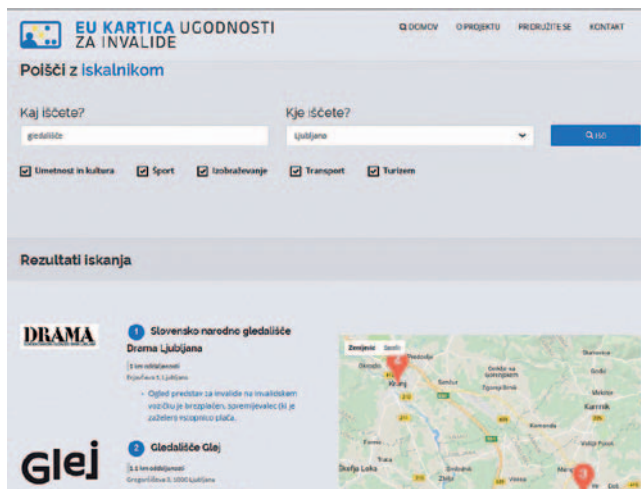

Anton Špan

EU-kartica ugodnosti za invalide

Od julija 2017 lahko invalidi I., II. in III. kategorije ter osebe s priznano 90-odstotno telesno okvaro zaradi izgube vida, 70-odstotno telesno okvaro zaradi izgube sluha in tudi drugi invalidi, ki jim je status invalida priznan po zakonu, pri upravnih enotah vložijo vlogo za izdajo evropske kartice ugodnosti. Vlogo, ki ji je treba priložiti barvno fotografijo v velikosti 2,1 cm x 2,8 cm (fotografijo standardne velikosti za osebne dokumente) ter navesti osebne podatke vlagatelja (ime in priimek, EMŠO, naslov), dobijo na upravni enoti. Upravna enota preveri pravilnost podatkov ter ali oseba izpolnjuje pogoje statusa invalida. Upravna enota vlagatelju po končanem postopku na dom pošlje kartico ugodnosti. Kartica je veljavna 10 let. Ob morebitni izgubi ali kraji je treba kartico preklicati na upravni enoti, ki upravičencu izda novo kartico. Vloga se lahko odda na kateri koli upravni enoti.

S kartico lahko invalidi uveljavljajo različne popuste na področju kulture, turizma, športa in prostega časa. Ponudnike ugodnosti lahko invalidi poiščejo na spletni strani <http://www.invalidska-kartica.si/>. Spletna stran je zasnovana tako, da lahko ugodnosti iščejo po regijah (Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj) ali po območju celotne države. Če bi želeli vedeti, ali so denimo ugodnosti na področju gledališča v Ljubljani, bi v prvi okvirček napisali »gledališče«, v drugem pa izbrali »Ljubljana«. Pri vsakem

Spletna aplikacija za iskanje ponudnikov ugodnosti

ponudniku ugodnosti je posebej navedeno, kakšno vrsto ugodnosti za invalide ponuja (npr. brezplačen ogled predstav, 50 % popusta itn.). Spletna stran omogoča tudi izbiro področij (umetnost in kultura, šport, izobraževanje, transport, turizem). Spletno aplikacijo za iskanje ugodnosti je mogoče prenesti tudi na pametni telefon. EU-kartica ugodnosti za invalide je nastala v sodelovanju med Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije ter založbo Beletrina.

Tine Jenko

Informacije javnega značaja v slovenskem znakovnem jeziku

Nekateri državni organi imajo na svojih spletnih straneh objavljene relevantne informacije s svojega področja delovanja v slovenskem znakovnem jeziku. Po zdaj zbranih podatkih lahko gluhi dostopajo do teh informacij na spletnih straneh Slovenske policije, Ministrstva za finance, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Varuha človekovih pravic ter E-uprave. V glavnem

gre za praktične informacije o postopkih pred državnimi organi ter tudi za koristne nasvete in napotke (npr. kako ravnati ob prometni nesreči).

Zelo pregledna je zbirka videoposnetkov, ki jih je na svoji spletni strani objavila Slovenska policija, objavljeni pa so tudi na njihovem Youtube kanalu. Obsegajo predvsem preventivne nasvete za varno

vožnjo in različna opozorila (pred tatovi, nasiljem, izsiljevanjem itn.). Do vsebin pridete s klikom na povezavo »Preventivni nasveti«.

Slovenska policija je objavila preventivne nasvete.

Ministrstvo za finance ima doslej objavljenih 30 videoposnetkov v slovenskem znakovnem jeziku. Po večini so to navodila za različne postopke (npr. pridobitev davčne številke za novorojenčka, odmera dohodnine na letni ravni, oprostitve davka na motorna vozila za invalide, dedovanje ipd.). Te informacije so dostopne tudi v besedilni obliki. Do vsebin v znakovnem jeziku pridemo s klikom na gumb »Znakovni jezik in zvok«, ki je opremljen tudi z logotipom ZDGNS (uho) vendar ta možnost na vstopni strani žal ni na voljo, ker precej oteži iskanje.

Ministrstvo za finance ponuja 30 videoposnetkov v SZJ.

Ministrstvo za delo (MDDSZEM) je objavilo nekaj zakonskih predpisov v slovenskem znakovnem jeziku (npr. Konvencija OZN o pravicah invalidov, Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika, Zakon o izenačevanju možnosti invalidov). Tudi na tej spletni strani ni takoj razvidno, kako se pride do teh vsebin.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v SZJ objavilo ključno področno zakonodajo za invalide

Na spletni strani Varuha človekovih pravic so v slovenskem znakovnem jeziku objavljene osnovne informacije o tem, kdaj se je treba obrniti na varuha, kaj varuh lahko stori in česa ne, ter še nekatere druge. Da bi gluhi lažje opazili te informacije, je že vstopna spletna stran opremljena z logotipom ZDGNS (uho), pozneje pa še z napisom »Vsebinska v slovenskem znakovnem jeziku«. Med vsemi navedenimi spletnimi stranmi je ta edina, ki že na vstopni strani opozori na vsebine v znakovnem jeziku.

Spletna stran Varuha človekovih pravic je edina, ki je že na vstopni strani opremljena z logotipom ZDGNS (uho), kar olajša iskanje.

Vsebine v slovenskem znakovnem jeziku so objavljene tudi na portalu E-uprava, kjer so podane informacije o različnih postopkih, ki jih izvajajo upravne enote. Med drugim lahko gluhi pridobijo informacije s področja družine, otrok in zakonske zveze, osebnih dokumentov in selitve, izobraževanja in kulture, dela in upokojitve, sociale in zdravja ter drugih področjih. Za dostop do teh informacij je potreben klik na zavihek »Vsebine« ter nato klik na povezavo »Vsebine, prilagojene gluhim osebam«. Podobno kot na spletni strani Varuha človekovih pravic so nato tudi informacije E-uprave opremljene z logotipom ZDGNS (uho). Če želite torej ogled vsebin v znakovnem jeziku, je nato treba klikniti še na ta logotip.

REPUBLICA SLOVENIJA
E-UPRAVA

SI IT HU EN Dostopnost PRIJAVA

Vsebine **Zelim** npr. želim se poročiti, stipendija, osebna izkaznica

Domov » Družina, otroci... » Zakonska in part... » Sklenitev zakonske ali partnerske zveze v Sloveniji

ZAKONSKA ZVEZA SKLENITEV ZAKONSKE ALI PARTNERSKE ZVEZE V SLOVENIJI

Zakonska zveza je z zakonom urejena življenjska skupnost moža in žene, v kateri sta zakonca enakopravna. Partnerska zveza je življenjska skupnost dveh žensk ali dveh moških, v kateri sta partnerja enakopravna.

Zakonska ali partnerska zveza temelji na svobodni odločitvi za sklenitev zakonske ali partnerske zveze, na obojestranski čustveni navezanosti, vzajemnem spoštovanju, razumevanju, zaupanju in medsebojni pomoči.

SORODNE TEME

- Sklenitev zakonske ali partnerske zveze slovenskih državljanov v tujini
- Sprememba prijnika ob sklenitvi, razvezi ali razveljavitvi zakonske ali istospolne partnerske zveze
- Prijava zakonca, zunajzakonskega partnerja, partnerja iz sklenjene ali neskljenjene partnerske zveze ali razvezanega zakonca ali partnerja v obvezno zdravstveno zavarovanje
- Izpisek iz matičnega registra o sklenjeni zakonski zvezi
- Razveza in razveljavitve

Vsebine za gluhe na portalu E-uprava: za ogled posnetka je treba klikniti na logotip (uho).

Videoposnetke teh spletnih strani si je mogoče ogledati s spletnim brskalnikom, razen posnetkov na spletni strani MDDSZEM. Za ogled teh morate imeti na računalniku naložen program za ogled videoposnetkov (npr. VLC player ali drugega). Informacije v slovenskem znakovnem jeziku, ki so objavljene na različnih spletnih straneh državnih organov, so dobrodošle in koristne, želimo pa si, da bi jih bilo več ter da bi bila njihova prepoznavnost oziroma dostopnost še boljša in lažja. Povezave do teh spletnih strani so navedene v spodnji tabeli, najdete pa jih tudi na spletni strani DGN Ljubljana pod zavihkom »Vsebine v znakovnem jeziku«.

Tine Jenko

Zap. št.	Ustanova	URL
1	Slovenska policija	http://policija.si/index.php/component/content/article/216-projekti/88687-preventivne-vsebine-v-znakovnem-jeziku
2	Ministrstvo za finance	http://www.fu.gov.si/prebivalci/informacije_v_znakovnem_jeziku_in_zvoku/
3	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/invalidi_vzv/podrocna_zakonodaja_v_znakovnem_jeziku_in_zvocni_tehniki/
4	Varuh človekovih pravic	http://www.varuh-rs.si/
5	E-uprava	https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/vsebine-prilagojene-gluhim.html

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

Privoščite si oddih!

V HRIBIH
Apartmaji Kranjska Gora

V TOPLICAH
Apartmaji Moravske toplice

NA MORJU
Apartmaji Piran
Avtokamp Fiesa
Hotel Fiesa

Več informacij dobite na www.zveza-gns.si pod zavihkom rezervacije in predstavitev počitniških kapacitet, kjer svoj oddih lahko tudi rezervirate ali v društvih.

Srečanje društev Savinjske regije na Pečovniški koči, 1. 7. 2017

Sobota, 1. 7. 2017, je bila za člane štirih društev zelo aktivna. Zbrali smo se na Pečovniški koči, ki je 10 minut hoje oddaljena od Celjske kočice. Lani, ko smo se društva Savinjske regije začela srečevati, smo bila le tri društva (MDGN Velenje, MDGN Slovenske Konjice in DGN Celje), letos se nam je pridružilo še DGN Maribor.

Predsedniki društev Savinjske regije in Maribora

Člani MDGN Velenje smo se ob 9. uri zbrali pred društvom in se odpravili na pot proti Pečovniški koči. Polni pričakovanj in dobre volje smo okoli 10.15 prispeli do Celjske kočice. Tam nas je pričakal Aleš Peperko, predsednik DGN Celje, ki je letos organiziral to srečanje. Skupaj smo se sprehodili do cilja in se pozdravili s člani preostalih društev. Sledila sta uvodni pozdrav in predstavitev programa. Nekaj minutk smo še poklepetali, nato pa smo se odpravili do manjšega travnika, kjer so nas čakale kmečke igre (vleka vrvi, skakanje v vrečah, hoja s hoduljami, streljanje s fračo in metanje obročkov). Vsako društvo je zbralo pet predstavnikov, ki so se pomerili v igrah. Letos lahko pohvalimo naše članice in člane, saj so dosegli drugo mesto. Pokal je tudi tokrat ostal v DGN Celje, kjer bo čakal do pri-

Streljanje s fračo

hodnjega leta, ko ga bo morda katero drugo društvo odneslo s seboj. Po igrah smo odšli na toplo malico in se ob hrani in pijači še malo pozabavali ter spoznali med seboj. Sledili sta razglasitev rezultatov in podelitev pokalov, predsedniki društev pa so podpisali priznanje za sodelovanje in povedali nekaj besed o srečanju. V letu 2018 bo srečanje organiziralo naše društvo, česar se vsi že zelo veselimo.

Po uradnem delu smo skupaj odšli do Celjske kočice. Dogovorili smo se za dobri dve uri prostega časa. Nekateri so izkoristili priložnost za vožnjo z bobkartom, tri pogumne članice pa smo odšle v adrenalinski park. Najprej smo imele hitri tečaj o uporabi opreme in samih elementih parka. Izvedele smo, da je park razdeljen na tri proge, ki se razlikujejo po težavnosti in vse skupaj zajemajo 35 elementov. Malce prestrašene smo se podale na prvo progo in kaj hitro ugotovile, da je kljub naporim oviram zelo zabavno. Veliko smo se smejale in se med seboj spodbujale. Vse tri smo bile pri premagovanju elementov zelo kreativne, kar je pri vodnikih parka poskrbelo za obilo smeha. Eden izmed glavnih »izumov« tistega dne je bil pandov objem, ki se je izkazal za veliko pomoč pri plezanju po drevesu. Kljub utrujenosti nismo obupale in popustile, ampak smo dosegle cilj, in takrat so bile vmesne težave hitro pozabljene. Ta obisk nam bo še dolgo ostal v spominu, nekaj dni pa so nas na to še posebej opominjale razbolele mišice.

Udeleženci srečanja

Bil je lep in pozitiven dan, za kar se iskreno zahvaljujemo Društvu gluhih in naglušnih Celje.

Janja Krajnc

Naše potepanje po Gorenjski

V soboto, 27. maja 2017, smo se članice in člani DGN Posavja Krško podali na izlet po Gorenjski. V lepem sončnem jutru smo se najprej ustavili na Brezjah, si ogledali slovensko Marijino svetišče in baziliko ter se okrepčali s kavo in dobrotami, ki so jih pripravile naše članice.

Pod planiškimi skakalnicami

Pot smo nadaljevali proti Ratečan in prispeli do Planice. Ob pogledu na gore, lepo urejen nordijski center in skakalnice smo zelo uživali. Ogledali smo

si tudi tekaško stezo in se pri tem prijetno ohladili na umetnem snegu. Imeli smo tudi priložnost, da smo si ogledali posebne vaje, ki so jih na snegu izvajali člani Gorske reševalne službe in člani gaislskih društev Gorenjske. V nadaljevanju smo se ustavili na Zelencih, se sprehodili do izvira Save Dolinke ter z zanimanjem opazovali živali v tem okolju.

Nato nas je pot peljala v Vrbo na Gorenjskem, kjer smo si ogledali Prešernovo rojstno hišo. Ob zanimivi predstavitvi oskrbnika hiše smo izvedeli veliko zanimivosti in zgodb iz življenja našega pesnika dr. Franceta Prešerna in takratnega življenja. S kosilom smo se okrepčali v lokalni gostilni v Žirovnici. Obiskali in ogledali pa smo si tudi Avsenikov muzej v Begunjah ter se veseli in zadovoljni vrnili domov. Preživeli smo lep in zanimiv dan, tako da si želimo še veliko tako prijetnih druženj.

Vlasta Moškon

Tradicionalno tekmovanje v ribolovu ob Brdinjskem jezeru na Ravnah na Koroškem

Naše društvo je v soboto, 29. 7. 2017, tudi letos organiziralo tradicionalno tekmovanje v športnem ribolovu na Brdinjah na Ravnah na Koroškem.

Sodelovalo je šest ekip: DGN Celje, DGNP Maribor, MDGN Slovenske Konjice, MDGN Velenje, DGN Nova Gorica in DGN Koroške.

Prvo mesto je osvojila ekipa DGN Koroške z ulovom 35.280 gramov, sledi ekipa MDGN Slovenske Konjice z ulovom 24.680 gramov, tretja pa je bila ekipa MDGN Velenje z ulovom 14.320 gramov.

Posamezno je bil najuspešnejši Albin Šmidlehner iz DGN Koroške z ulovom 22.560 gramov, drugo mesto si je prislužil Alojz Govedič iz MDGN Slovenske Konjice z ulovom 14.260 gramov, tretji pa je bil Ervin Kodrun iz DGN Koroške z ulovom 10.320 gramov.

EKIPNO – REZULTATI:

MESTO	DRUŠTVO	Teža v g
1.	DGN KOROŠKE	35.280
2.	MDGN SLOV. KONJICE	24.680
3.	MDGN VELENJE	14.320

POSAMEZNO – REZULTATI:

MESTO	IME IN PRIIMEK	DRUŠTVO	Teža v g
1.	Albin Šmidlehner	DGN KOROŠKE	22.560
2.	Alojz Govedič	MDGN SLOV. KONJICE	14.260
3.	Ervin Kodrun	DGN KOROŠKE	10.320

Po tekmovanju so bili povabljeni v gostilno OTT na podelitev pokalov in kosilo. Upamo, da so bili vsi zadovoljni, in pričakujemo, da bo takšno srečanje tudi v prihodnjem letu.

Marjan Knez

Poletni izlet v Avstrijo

V soboto, 24. junija, je Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske organiziralo izlet v sosednjo Avstrijo. Pot nas je vodila mimo reke Soče do Kobarida, kjer smo imeli krajši postanek in pot nadaljevali do avstrijske Koroške. Tam smo si ogledali Opičjo goro in se z vodnikom sprehajali skozi »opičji dom«, ki je bil poln živahnih opic. Da so opice zelo pametne, nam je pokazalo to, kako med igro razmišljajo, kaj dvigniti in kaj spustiti, da pade ja-bolko iz zaprte lesene škatle, ki jo prekriva steklo.

Udeleženci na razglednem stolpu Pyramidenkogel

Pot smo nadaljevali proti Vrbskemu jezeru, nad katerim je lesen razgledni stolp Pyramidenkogel, ki leži na 905 m nadmorske višine. Po prehojenih 441 stopnicah nas je pričakal čaroben razgled, da smo lahko občudovali sosednje gore, jezera in doline

dežele Drave vse od Karavank do visokih gora. Pogumni člani so se s stolpa spustili kar po toboganu v samo 30 sekundah.

Na Opičji gori

Z avtobusom smo se odpravili nazaj do Vrbskega jezera in si tam vzeli pol ure za ogled mesta. Najlepše presenečenje pa je pričakalo ljubitelje avtomobilizma, saj so se zbirali avtomobili samih dobrih in bogatih znamk, denimo Ferrari, Maserati in drugih.

S tem se je dan končal, mi pa smo se vrnili v našo Slovenijo.

Manca Peroci

www.gluhi.si

Spletna TV po internetu neprekinjeno ponuja informacije z različnih področij, ki so plod avtorskega dela gluhih in sliščih novinarjev.

Na spletnem portalu www.gluhi.si so obiskovalcem na ogled različne kategorije vsebin: informativne, izobraževalne, kulturne, zabavne, športne. Izvajamo tudi produkcijo rubrik, kot so Športaj z mano, Kulinarični kotiček, Popolna preobrazba in druge.

Vabljeni k ogledu!

23. olimpijske igre gluhih – 23th Deaflympics Samsun, 18. 7.–30. 7. 2017

23. olimpijske igre gluhih so potekale od 18. do 30. julija 2017 v Turčiji, v Samsunu, 405 km oddaljenem od glavnega mesta Ankare in 745 km od Carigrada.

Mesto Samsun ob Črnem morju s pristaniščem

Samsun je mesto na severni obali Turčije z več kot pol milijona prebivalcev. Kot večina turške vzhodne črnomske obale ima vlažno subtropsko podnebje; je pokrajinska prestolnica province Samsun in glavno pristanišče Črnega morja.

Mesto je v nekaj letih hitro zgradilo različne športne dvorane, preuredilo svojo podobo in postavilo tramvajsko povezavo s športnimi dvoranami, tako da je prav zato lepo, mlado in sveže mesto, prijetno za oddihe in športna tekmovanja.

Predstavitev gluhih športnikov kot promocija športa gluhih

Projekt slovenske odprave gluhih športnikov financira Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (ZŠIS – POK), ki je glavni financer mednarodnih tekmovanj za gluhe športnike, kot so evropska in svetovna prvenstva ter olimpijske igre (Deaflympics). Njihova sponzorja sta trgovska znamka Lidl in Zavarovalnica Triglav.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite je skupaj z obema sponzorjema, Lidlom in Zavarovalnico Triglav, pred odhodom na olimpijske igre gluhih pripravila tri sklope promocije slovenskih gluhih olimpijcev za prepoznavnost športa gluhih širši javnosti.

Prva predstavitev je bila v Velenju, namenjena pa je bila gluhemu atletu Tadeju Enciju na atletskih stezah v Velenju. Sledili sta dve promociji košarki gluhih v športni dvorani GIB, ko so se predstavili gluhi košarkarji in igralca tenisa na teniškem igrišču v Murski Soboti.

Trgovska znamka Lidl je povabila vse gluhe olimpijce na fotografiranje v njihovo upravno stavbo v Komendi. Vsak gluhi olimpijec se je slikal za portret pod vodstvom priznanega športnega fotografa Vida Ponikvarja. Slike gluhih olimpijcev so bili kot potreti na reklamnih plakatih trgovske znamke Lidl, ki so bili vidni po vsej Sloveniji v trgovinah Lidl in ob cestnih panojih. To je zelo hvalevredna poteza trgovske znamke Lidl kot sponzorja ZŠIS – POK, ker so se lahko gluhi olimpijci prvič predstavili širši javnosti za največje tekmovanje, tj. olimpijske igre gluhih.

Olimpijske igre gluhih

Na teh igrah je nastopilo več kot 3300 gluhih športnikov in športnic iz 96 različnih držav, ki so tekmovali v 21 različnih športnih panogah. Med njimi so nastopili tudi slovenski gluhi športniki v treh različnih športnih panogah. Glavna atrakcija olimpijskih iger je bila maskota, ki mu je bilo ime Cakir. Cakir v narodni noši je postal prva maskota v zgodovini turških športov, ki se lahko pogovarja, in je prostovoljec, ki so se pomagali na 23. poletnih olimpijskih igrah gluhih, omogočil učenje znakovnega jezika.

Slovensko odpravo so sestavljali Robert Žlajpah kot vodja odprave, Anton Petrič kot koordinator, Matjaž Juhart kot tolmač znakovnega jezika, gluhi košarkarji pod vodstvom trenerja Nejca Višnikarja in pomočnika trenerja Igorja Cesarja, gluhi igralec tenisa Marino Kegl s trenerjem Darkom Keglom in gluhi atlet Tadej Enci s trenerjem Gregorjem Doberškom. Na odhod je odšla s ciljem, da naši tekmovalci dosežejo dobre rezultate, in po tistem računala na kakšno medaljo.

Celotna slovenska odprava se je štiri dni pred začetkom olimpijskih iger gluhih z letalom odpravila z letališča Brnik prek Carigrada na prizorišče olim-

pijskih iger v Samsun. Nastanjena je bila v enem izmed treh študentskih naselij v olimpijski vasi Deaflympics 2017. Naselje slovenske odprave, od centra oddaljeno približno 15 kilometrov, se je imenovalo Turgut Özal Kiz Ögrenci Yurdu.

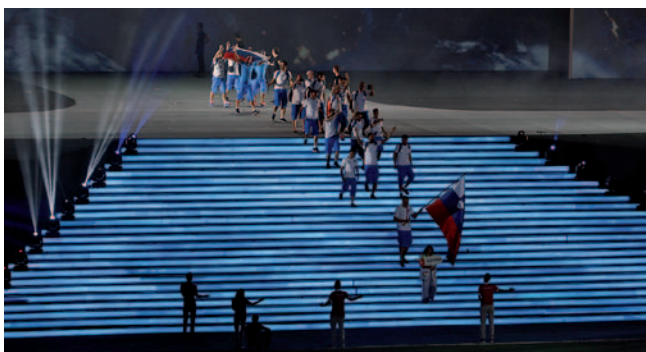
Olimpijska vas Turgut Özal Kiz Ögrenci Yurdu, v kateri je bila nastanjena slovenska odprava gluhih športnikov.

Pred odprtjem 23. olimpijskih iger gluhih so gluhi košarkarji izkoristili proste dneve za aklimatizacijo s teki v zunanjem delu kompleksa olimpijske vasi in z uigravanjem v dvorani, gluhi igralec tenisa pa na zunanjih teniških igriščih, da se je privadil na trdo podlago.

Gluhi atlet se je odpravi pridružil teden dni pozneje, ker na sporedu v prvem tednu še ni bilo atletskih tekmovanj; preden se je odpravil na prizorišče olimpijskih iger gluhih, se je pripravil na domačih atletskih stezah v Velenju.

Prav na dan pred slovesnim začetkom je slovensko odpravo obiskal veleposlanik Republike Slovenije v Turčiji, Igor Jukič, ki ga je v olimpijski vasi sprejel vodja odprave Robert Žlajpah. Po krajšem protokolu in nagovoru je veleposlanik zaželel srečo slovenskim športnikom na teh igrah in se tudi udeležil slovesnega odprtja olimpijskih iger gluhih. Na naše vabilo se je odzval z ogledom prve tekme slovenske košarkarske gluhe reprezentance proti Argentini.

V torek, 18. julija, so se na novem stadionu 19 Mayıs s kulturnim programom in slovesnim od-

Mimohod slovenskih športnikov

prtjem začele olimpijske igre gluhih. V mimohodu 96 različnih držav na prizorišče stadiona je zastavo slovenske države nosil kapetan slovenske gluhe košarkarske reprezentance, Miha Zupan. Igre je slovesno odprl turški minister za mladino in šport, Akif Cagatay Kilic. Po prižigu olimpijskega ognja so se lahko začela tekmovanja v 21 različnih športnih panogah.

Vzplamtel olimpijski ogenj za gluhe športnike

Nastopi slovenskih gluhih športnikov

Slovenski gluhi košarkarji

Slovenska košarkarska reprezentanca je bila uvrščena v tekmovalno skupino B, v kateri so bile še Rusija, Ukrajina, Argentina, Kenija in Avstralija. V skupini A so bile gostiteljica Turčija, Venezuela, Poljska, Grčija, Tajvan in Litva. Za slovensko gluho košarkarsko reprezentanco so igrali Miha Zupan, Saša Lukić, Luka Žabot, Damjan Šebjan, Lukas Mord, Matic Makuc, Jan Orešnik, Domen Starc, Peter Ranković, Aleksandar Perić, Šime Mrša in Jurij Koderman. Trener te reprezentance je bil Nejc Višnikar s pomočnikom Igorjem Cesarjem. Igrali so brez pomembnega ključnega igralca Mihe Jakofčiča, ki je tik pred odhodom staknil hudo poškodbo (strgana ahilova tetiva). Namesto njega je vskočil rezervni igralec Aleksandar Perić.

Slovenski gluhi košarkarji so v tekmovalni skupini B dobili dve tekmi, in sicer proti Avstraliji in Keniji, preostale tekme so izgubili.

Prvi štirje uvrščeni iz dveh skupin so lahko napredovali v izločilne boje za medalje. Na koncu je slovenska košarkarska reprezentanca osvojila 4. mesto v skupini B. Za nasprotnika v četrtfinalu je dobila močno Litvo, zmagovalko predtekmovalne skupine A in favoritinjo olimpijskih iger za zlato kolajno.

Žal je v četrtfinalu kljub visokemu vodstvu z 21 točkami razlike v prvi četrtini izgubila tekmo s šestimi točkami razlike. Tako so slovenski gluhi košarkarji izgubili boj za medalje in šli v boj od 5. do 8. mesta. Dobili so tekmo proti Rusom, zadnjo tekmo, za 5. mesto, pa so igrali proti Argentincem in jo izgubili za pet točk razlike ter osvojili končno 6. mesto.

Zmagovalka olimpijskega turnirja je Litva, ki je ubranila olimpijski naslov izpred štirih let v Sofiji v Bolgariji. V finalni tekmi je premagala reprezentanco Venezuele. Tretje mesto je osvojila reprezentanca Ukrajine, ki je premagala Grčijo.

Končna lestvica:

1. Litva
2. Venezuela
3. Ukrajina
4. Grčija
5. Argentina
- 6. Slovenija**
7. Rusija
8. Turčija
- od 9. do 12. mesta – Poljska, Tajvan, Avstralija in Kenija

Gluhi igralec tenisa

22-letni Marino Kegl je bil osmi nosilec olimpijskega teniškega turnirja, ki je bil po žrebu v prvem kolu prost. Začel je z drugim kolom proti teniške- mu igralcu Yesilovi iz Turčije. Vse nasprotnike do polfinala je premagal z 2-0 v nizih, v 3. kolu je premagal Avstrijca Gravogla, v četrtfinalu pa Indijca Sekharja.

V polfinalu je bil njegov nasprotnik Ekvadorec Vazquez, ki je v četrtfinalu presenetljivo premagal branilca olimpijskega naslova Matheja Gaborja iz Madžarske.

Polfinalna tekma med Keglom in Vazquezom je bila do konca izredno napeta. Tekma je bila odigrana dopoldne, kar je bilo še posebej naporno, saj je

bilo zelo vroče, kar 32 stopinj z 90-odstotno vlago – tipično za turške vremenske razmere poleti. Žal je Marino Kegl zaradi napačne sodniške odločitve izgubil polfinalno tekmo z 1 proti 2 v nizih. Marino je namreč vodil v zadnjem nizu na servis Ekvadorca 40 : 30 v setu 4-3, ko je Ekvadorec žogo poslal v avt. Žal sodnik ni priznal avta, igra je bila izenačena in Marino je v nadaljevanju izgubil pomembno točko. Tekmeca sta v polfinalu več kot tri ure igrala na žgočem soncu z visoko vsebnostjo vlage, te razmere pa je izkoristil Ekvadorec.

Na zadnji tekmi za tretje mesto je Kegl izgubil proti Rusu Panjuškinu iz Rusije in osvojil zelo dobro četrto mesto. Na zadnjih olimpijskih igrah gluhih v letu 2013 je izpadel že v tretjem kolu, tako da je osvojeno četrto mesto velik napredek za mladega gluhega igralca tenisa.

Zmagovalec olimpijskega turnirja v tenisu je 15-letni Čeh Smedek, ki je z 2 proti 0 v nizih premagal Ekvadorca Vazqueza.

Lestvica:

1. Jaroslav SMEDEK, Češka
2. Andres Sebastian VAZQUEZ, Ekvador
3. Igor PANJUŠKIN, Rusija
- 4. Marino KEGL, Slovenija**

Gluhi atlet

V drugi polovici olimpijskih iger gluhih so se začela atletska tekmovanja. 21-letni Tadej Enci je začel tekmovati na evropskih tekmovanjih v letu 2015, ko je v svoji disciplini, teku na 400 metrov, prese- netil z osvojenim 3. mestom, v letu 2016 pa tudi z naslovom evropskega prvaka v dvoranski atletiki. Svoje celotne priprave pod vodstvom Gregorja Doberška je usmeril v letošnje olimpijske igre gluhih. Tekmoval je v disciplini teka na 400 metrov, v kateri je bilo prijavljenih 49 atletov.

Tadej Enci na treningu na atletskem stadionu, dan pred prvim nastopom

Najprej so bile na vrsti kvalifikacije in gluhi atlet je bil uvrščen v 3. kvalifikacijsko skupino od sedmih. V svoji skupini je prišel na drugo mesto in avtomatično je napredoval v polfinale, v katerem so bile tri skupine. Enci je odtekel v zadnji, tretji polfinalni skupini, in prišel v cilj kot četrti. Žal ni bilo dovolj za finalni nastop, tako da se je uvrstil na končno 12. mesto. A ker je bil to njegov prvi nastop med svetovnimi gluhi atleti, je za mladega gluhega atleta tudi to uspeh. Poleg tega je bilo tekmovanje v težkih razmerah, ko je bilo zaradi popoldanskega sonca zelo vroče, kar 35 stopinj, in z visoko vlago v zraku. Takšno vreme je bilo pisano na kožo olimpijskemu zmagovalcu v teku na 400 metrov, Turku Suezenu.

Trener Doberšek daje še zadnje napotke gluhem atletu Enciju pred nastopom.

Lestvica:

1. Yasin SUZEN, Turčija
2. Maki JAMADA, Japonska
3. Dmytro RUDENKO, Ukrajina

12 Tadej ENCI, Slovenija

Sprejem slovenske odprave gluhih športnikov

Na letališču Jožeta Pučnika so pripravili topel in prisrčen sprejem za vso slovensko odpravo gluhih športnikov, ki so se vrnili v jutranjih urah po napornem nočnem letu. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite je organizirala novinarsko konferenco v dvorani restavracije Legardere v letališki stavbi, ko so člani vodstva in športniki strnili svoje vtise z olimpijskih iger gluhih.

Sklep

Nastopi slovenskih gluhih športnikov so postregli z dobrimi rezultati, kar je bil tudi cilj Športne zveze gluhih Slovenije. Boginja sreče jim žal ni bila naklonjena, da bi dosegli še kaj več oziroma posegli po

kakšni medalji. Najbližje medalji je bil gluhi igralec tenisa Marino Kegl, ki je zaradi napačne sodniške odločitve nesrečno izgubil polfinalno tekmo in ostal brez finalnega nastopa. V slovenski reprezentanci gluhih košarkarjev je manjkal pomemben člen, Miha Jakofčič, ki bi lahko ogromno prispeval, a je njegova poškodba žal preprečila njihov še večji uspeh.

Na prizorišču olimpijskih iger so zaradi možnih terorističnih napadov v njihovi državi na splošno vladali izredni varnostni ukrepi, žandarmerija in policija sta vsak dan po 24 ur na vsakem koraku varovali športnike in tehnično osebje. Na vsakem vhodu so postavili rentgen, da so policisti v celoti pregledali vse, od torbe do športnika. Brez akreditacije niso dovolili nikamor skozi športno dvorano ali v olimpijsko vas. Zelo pohvalno!

Turški organizatorji so se potrudili po najboljših močeh, da so se športniki in tehnično osebje povsod dobro ter varno počutili. V organizaciji so sodelovali tudi gluhi prostovoljci, tolmači znakovnega jezika za sporazumevanje mednarodnega znakovnega jezika, ter postavili most med slišječimi in gluhi.

Na koncu članka bi se rad kot vodja odprave v imenu Športne zveze gluhih Slovenije zahvalil ekipi Spletne TV – Gorazdu, Sašu in Valeriji – za prenašanje tekem v živo, da so slovenski navijači iz domačega naslanjača lahko gledali in navijali za slovenske gluhe športnike. Ne smemo pozabiti niti na druge slovenske medije, ki so v svojih informativnih oddajah objavljali sveže novice, posebej pa hvala tolmaču Matjažu Juhartu, ki je poleg tolmačenja pisal tudi kratke novice in objavljajal na Facebook stran Spletne TV.

Zahvala gre tudi financerju, Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskemu komiteju, in njegovima sponzorjema, trgovski znamki Lidl in Zavalnici Triglav, za veliko podporo športu gluhih na olimpijskih igrah gluhih.

Čestitke vsem gluhim športnikom in vso srečo na prihodnjih olimpijskih igrah gluhih. Kje bodo, žal še ne vemo. Na 46. kongresu Mednarodnega komiteja za šport gluhih nobena država ni podala uradne kandidature s podporo vlade.

Foto: Robert Žlajpah

Robert Žlajpah,
predsednik Športne zveze gluhih Slovenije

46. kongres Mednarodnega komiteja za šport gluhih – 46th Congress International Comitee Sport Deaf (ICSD) Samsun, 17.–18. 7. 2017

V turškem mestu Samsunu je bil 17. in 18. julija, tik pred začetkom olimpijskih iger gluhih, 46. kongres Mednarodnega olimpijskega komiteja za šport gluhih (ICSD – International Comitee Sport Deaf), ki je bil obenem tudi volilni. Kongresa, ki je potekal v hotelu Sheraton, so se od 109 držav članic udeležili predstavniki 85 nacionalnih športnih organizacij gluhih. Slovenijo sta zastopala predsednik Športne zveze gluhih Slovenije (ŠZGS), Robert Žlajpah, in sekretar ŠZGS, Anton Petrič.

Delegata Anton Petrič in Robert Žlajpah

Kongres je s pozdravnim nagovorom kot gostitelj začel član turške športne zveze gluhih. Nato je predsednik ICSD, dr. Valerij Ruhledjev, uradno odprl kongres in za delovno predsednico predlagal Rebecca Adam, članico izvršnega odbora ICSD, in navzoči člani so jo potrdili. Častni gost kongresa ICSD je bil dr. Sam Ramsamy, dolgoletni član Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK), predsednik komisije za šport in aktivno družbo ter član delegacije v športu za športnike s posebnimi potrebami. Na kongresu je nagovoril navzoče delegate in v imenu MOK-a izrazil veliko podporo olimpijskim igram gluhih.

Po imenovanju verifikacijske komisije, zapisnikarja in overovateljev so pristopili k obravnavi sklepov s prejšnjega, 45. kongresa, ki je bil v Hanti Mansijsku leta 2015 pred začetkom 18. zimskih olimpijskih iger gluhih. Prisotni delegati so brez večjih pripomb potrdili celotni zapisnik z zadnjega, tj. 45. kongresa ICSD v Hanti Mansijsku.

Predsednik ICSD, dr. Valerij Ruhledjev, in častni gost kongresa, dr. Sam Ramsamy, član Mednarodnega olimpijskega komiteja

Naslednje točke so bile namenjene poročilu o delu izvršnega organa ICSD, ki ga je predstavil predsednik dr. Valerij Ruhledjev. Omenil je, da so marca lani podpisali namero o sodelovanju z Mednarodnim olimpijskim komitejem.

Robert Žlajpah s predsednikom ICSD, dr. Valerijem Ruhledjevom

Sledile so točke obravnave o finančnem poročilu v ICSD od leta 2013 do leta 2017 in o predlogih delegatov iz različnih držav. Predno so bile izpeljane volitve, so delegati sprejeli sklep o povečanju števila članov v izvršnem odboru s sedanjih pet na sedem. Sprejeti sklep bo veljal šele na naslednjem volilnem kongresu ICSD.

Drugi dan na kongresu ICSD je bil namenjen glasovanjem o prireditelju naslednjih olimpijskih iger gluhih.

Za prireditelja prvih olimpijskih iger mladih gluhih športnikov sta kandidirali Armenija in Argentina. Prva je odstopila od kandidature, češ da Južna Amerika kot celina še nikoli ni organizirala olimpijskih iger gluhih, in je dala prednost Argentini, ki bo imela že prihodnje leto običajne olimpijske igre mladih. Tako bodo že obstoječi in pripravljene objekti v letu 2019 namenjeni tudi olimpijskim igram za mlade gluhe športnike, ki bodo potekale v Buenos Airesu.

Delegat Robert Žlajpah med spremljanjem na kongresu ICSD

Za zimske olimpijske igre gluhih v letu 2019 in poletne olimpijske igre gluhih v letu 2021 nobena država ni podala uradne kandidature s podporo vlade. Delegati kongresa so sprejeli sklep, da izvršni odbor ICSD prevzame odgovornost za pogovore z možnimi kandidati za prireditelja omenjenih dveh iger gluhih. Po vseh formalnostih in pogovorih bo izvršni odbor ICSD sprejel sklep za možno državo kot prireditelja in s tem seznanil vse države.

V zadnji točki dnevnega reda so bile na vrsti volitve novega predsednika ICSD, dveh podpredsednikov in štirih članov izvršnega odbora. Odboru ICSD je potekel štiriletni mandat, za katerega so bili izvoljeni na 44. kongresu ICSD v Sofiji v Bolgariji.

Za predsednika ICSD sta kandidirala dr. Valerij Ruhledjev iz Rusije in Hrvat Marijo Lušić, ki pa je tik pred volitvami umaknil svojo kandidaturo. Po glasovanju delegatov je bil s 83 glasovi od 85 udeleženi delegatov znova izvoljen dr. Ruhledjev. Za dva podpredsednika sta bila izvoljena Kang Čen iz Tajvana, ki bo skrbel za svetovni šport gluhih, in Američan Jack Lambertson, čigar skrb bo svetovni šport mladih gluhih športnikov. V izvršni odbor ICSD za štiriletni mandat so izvoljeni: Yakup Umit Kihitir, predsednik športne zveze gluhih Turčije, Grigor Grigorjan, predsednik športne zveze gluhih Armenije, Avstralka Rebecca Adam in Hrvat Marijo Lušić.

Vsem izvoljenim iskreno čestitamo in jim želimo veliko uspehov.

Dvodnevni kongres ICSD se je končal z željo po uspešni organizaciji 23. olimpijskih iger gluhih, sledilo pa je slovesno odprtje na novem stadionu 19. Mayis.

Foto: Robert Žlajpah

Robert Žlajpah

Državno prvenstvo gluhih v odbojki na mivki m/ž

V soboto, 26. avgusta 2017, je bilo državno prvenstvo gluhih v odbojki na mivki gluhih, ki ga je organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor skupaj v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije. Na prvenstvo se je prijavilo šest moških ekip in pet ženskih iz DGNP Maribor, DGN Velenje, DGN Celje, MDGN Velenje, DGN Severne Primorske in MDG Ljubljana. Za ekipo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor so igrali: Aleš Škof, Agim Mersini, Žiga Bedenik, Dominik Mohorko, Valerija Škof in Dijana Škof Mersini. Tehnična delegatka Športne zveze gluhih Slovenije je bila Sabina Hmelina. Tekmovanje je potekalo na igriščih Športnega društva Zrkovci. Sodniki so bili Boris Spačal, Lina Pajenk in Miha Pajenk iz Društva odbojcarskih

sodnikov Maribor. Tekmovalci so se zbrali ob 8. uri zjutraj. Najprej je bil na vrsti pregled prisotnosti prijavljenih ekip in tekmovalcev, nato pa javno žrebanje tekmovalnih parov. Slavnostno odprtje je vodil Milan Kotnik, strokovni delavec – sekretar društva in predsednik Sveta invalidov Mestne občine Maribor ter podpredsednik športne sekcije DGNP Maribor, navzoče pa je pozdravila še Sabina Hmelina, tehnična delegatka Športne zveze gluhih Slovenije. Ves program in slovensko himno je tolmačila tolmačica Zlatka Kaja Hötzl. Pravila tekmovanja je razložil glavni sodnik Boris Spačal. Pri organizaciji tekmovanja je pomagalo sedem prostovoljk in prostovoljcev iz društva, in sicer delo s semaforjem: Mustafa Buljubašič, Bedrija Črešnik,

Dominik Mohorko, Veronika Pernat, Danilo Žižek; priprave in izvedba: Milan Kotnik; fotografiranje: Vanessa Buljubašič.

Vsi tekmovalci so pokazali izredno športno borbenost, predvsem pa veliko željo po čim boljši igri in zmagi. O naslovu državnih prvakov med moškimi je odločila finalna tekma med DGN Celje (Marko Šmid in Jurij Šmid) in DGN Severne Primorske A (Uroš Prinčič in Tomi Strel). Državna prvaka v odbojki na mivki gluhih sta z rezultatom 0 : 2 (19 : 21, 19 : 21) postala Uroš Prinčič in Tomi Strel iz DGN Severne Primorske, ekipa A.

Med ženskami je potekalo tekmovanje po sistemu vsaka ekipa z vsako. Naslov državnih prvakinj gluhih v odbojki na mivki ženske sta suvereno, z vsemi dobljenimi tekmami, osvojili Maja Kuzma in Jelena Bolšedonova iz MDG Ljubljana.

Slovesna podelitev pokalov in medalj je potekala ob razglasitvi rezultatov, ki jo je vodil Milan Kotnik ob navzočnosti Sabine Hmelina. Vsem zmagovalcem iskreno čestitamo.

Foto: Vanessa Buljubašič

Milan Kotnik

REZULTATI MOŠKI

KONČNI VRSTNI RED:	
1. mesto	DGN Severne Primorske A – Uroš Prinčič in Tomi Strel
2. mesto	DGN Celje – Marko Šmid in Jurij Šmid
3. mesto	DGNP Maribor A – Aleš Škof in Agim Mersini

Dobitniki medalj

Dobitnice medalj

REZULTATI ŽENSKE

KONČNI VRSTNI RED:		zmage
1. mesto	MDG Ljubljana – Maja Kuzma in Jelena Bolšedonova	4
2. mesto	DGN Celje A – Daša Peperko in Deja Peperko	3
3. mesto	DGN Podravja Maribor – Valerija Škof in Dijana Škof Mersini	2

Udeleženci državnega prvenstva gluhih v odbojki na mivki

Državno prvenstvo gluhih v športnem ribolovu, Pesnica, ribnik Jelenče

Gluhi Mariborčani državni podprvaki v športnem ribolovu, Mariborčanka Anica Gros osvojila naslov državne prvakinja posamezno

V soboto, 15. julija 2017, je na ribniku Jelenče v Pesnici potekalo državno prvenstvo gluhih v športnem ribolovu ekipno in posamezno, ki ga je organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije. Na prvenstvo se je prijavilo sedem ekip: iz DGNP Maribor, DGN Velenje, DGN Celje, DGN Murska Sobota, DGN Dravograd, MDGN Slovenske Konjice in DGN Ljubljana. Za ekipo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor so lovili: Jože Koser kot vodja ribiške sekcije, Anica Gros, Zvonko Bizjak in Andrej Klančnik. Tehnična delegatka

Na loviščih

Športne zveze gluhih Slovenije je bila Sabina Hmelina, izvedbo tekmovanja pa smo zaupali Ribiškemu društvu Jelenče, katerega predsednik Marjan Frajzman je uredil strokovno vodstvo in sojenje ter tehtanje ulova. Sodniki so bili Marjan Frajzman, Aleš Grivec in Rudolf Sina. Tekmovalci so se zbrali ob 7. uri zjutraj. Najprej je bil pregled prisotnosti prijavljenih ekip in tekmovalcev, nato pa javno žrebanje lovnih mest. Slavnostno odprtje je vodil Milan Kotnik, strokovni delavec – sekretar društva,

Udeleženci prvenstva

navzoče pa so pozdravili Jože Koser, vodja ribiške sekcije društva, in Sabina Hmelina, delegatka ŠZGS. Ves program in slovensko himno je tolmačila tolmačica Kaja Zlatka Hötzl. Pravila tekmovanja je razložil predsednik ribiškega društva Jelenče, Marjan Frajzman.

Rezultati ekipno:

1. MDGN Slovenske Konjice	81.740 g
2. DGNP Maribor	58.020 g
3. DGN Murska Sobota	57.520 g

Rezultati posamezno:

1. Anica Gros, DGNP Maribor	51.220 g
2. Ignac Letič, DGN Murska Sobota	39.480 g
3. Silvo Škrget, MDGN Slovenske Konjice	35.720 g

Državna prvakinja Anica Gros

Vse ekipe in tekmovalci so pokazali odlično znanje športnega ribolova, predvsem pa veliko željo po zmagi. Zaradi velikega ulova je po dveh urah potekalo vmesno tehtanje, o naslovu prvaka pa je odločilo šele končno tehtanje ulova.

Slavnostna podelitev pokalov in medalj je bila takoj po pregledu rezultatov. Te sta ob navzočnosti Sabine Hmelina, delegatke ŠZGS, razglasila Jože Koser in Milan Kotnik.

Mariborčani so osvojili naslov državnih podprvakov, za kar jim iskreno čestitamo. Naša članica Anica Gros pa je postala državna prvakinja posamezno za leto 2017, za kar ji prav tako iskreno čestitamo.

Foto: Milan Kotnik, Bedrija Črešnik in Andrej Trifunovič

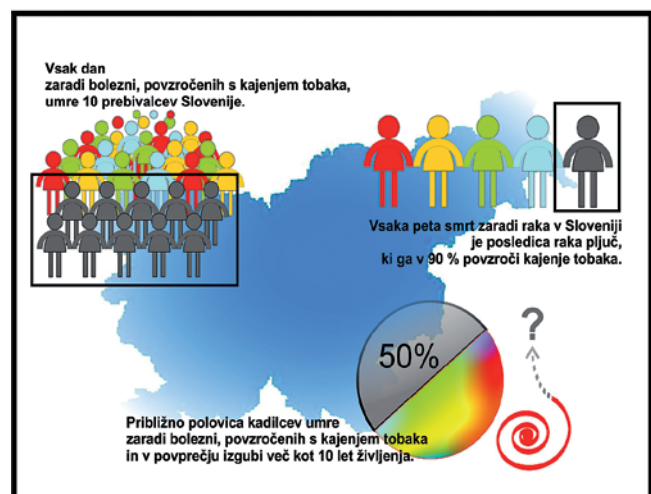
Milan Kotnik

Še vedno kadite?

Kajenje pomeni resno grožnjo za zdravje, ki ga krade, tako kot žal vse pre pogosto tudi življenje. Nikoli ni prepozno, da se posameznik odloči opustiti kajenje, to nevarno razvado. Pot ni preprosta, zahteva odločnost, motivacijo in podporo najbližjih.

Ugotovili so, da kajenje škoduje skoraj vsem telesnim organom, bolezni, povezane s kajenjem, pa povzročajo dolgotrajno obolenje in zgodnejšo invalidnost. Cigaretetni dim vsebuje približno 7000 snovi, med katerimi nikotin povzroča odvisnost in posledično stalno rabo tobačnih izdelkov. V povprečnem večjem mestu ubija kajenje več ljudi kot prometne nesreče, samomori, AIDS in nalezljive bolezni skupaj. Od desetih bolnikov s pljučnim rakom jih je v povprečju devet kadilo. Pogostejši je rak ustne votline, grla, požiralnika, želodca, črevesja, mehurja, ledvic in prostate. Bolezni srca in ožilja, možganska kap ter srčni infarkt so pri kadilcih dvakrat pogostejši kot pri nekadilcih. Noseče kadilke škodijo zdravju še nerojenega otroka. Z leti dobijo kadilci značilen kadilski videz.

Škodljive posledice kajenja

Opustitev kajenja prinaša koristi že v nekaj minutah. Ko kadilec pokadi zadnjo cigareto, naredi pomemben korak k izboljšanju kakovosti življenja.

Kemikalije v tobačnem dimu

Zdravstvene koristi in čas opustitve kajenja:

- krvni tlak in srčni utrip se začeta zniževati – 20 minut to opustitvi;
- koncentracija ogljikovega monoksida v krvi se vrne v normalo – 12 ur po opustitvi;
- nikotin se odstrani iz telesa; okus in vonj se izboljšata – 48 uri po opustitvi;
- krvni obtok se izboljša, delovanje pljuč se izboljša, dihanje je lažje – 2–12 tednov po opustitvi;
- sopenje in kašelj se zmanjšata – 1–9 mesecev po opustitvi;
- čezmerno tveganje za koronarno bolezen srca se zmanjša za 50 % – 1 leto po opustitvi
- nevarnost pljučnega raka se zmanjša za 50 % – po 10 letih opustitve;
- tveganje za srčni infarkt in možgansko kap se zmanjša na raven nekadilcev – po 15 letih opustitve.

Opusti kajenje

Za začetek opustitve kajenja še nekaj nasvetov:

- najprej se odločite za opustitev. Določite dan opustitve, znebte se vseh cigaret, povejte družinskim članom, sodelavcem, prijateljem, da boste opustili kajenje, in jih prosite za pomoč;

- ko se pojavi želja po cigareti, se zaposlite, pijte vodo, čaj, pripravite si zdrav obrok, pojdite na sprehod, kolesarite, vnesite v svoje življenje več gibanja;
- ne poskusite pokaditi niti enega samega dima!
- pripravite se na morebitne neuspeh. Ne obso-

ajte se, če ste spet začeli kaditi, poiščite si pomoč v skupinah, če pa se vas loteva depresija, težavo zaupajte zdravniku.

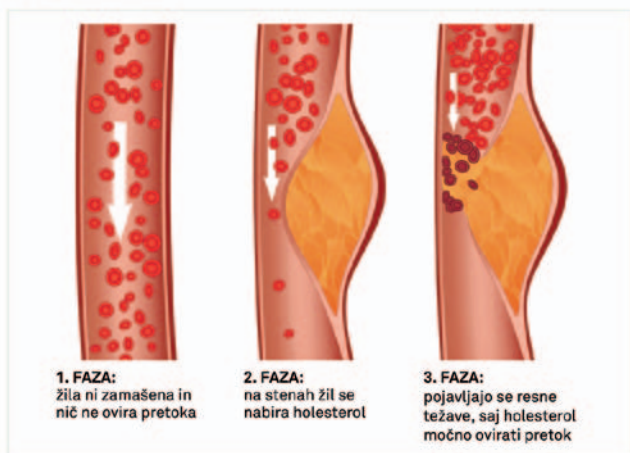
Po zapisu Silvije Zemljen, inž. farm., povzela Aleksandra Rijavec Škerl, vir: Zdravje

Prehrana pri povišanem holesterolu

Po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije je zdrava prehrana tisti del zdravega načina življenja, ki človeka krepi, preprečuje bolezni in pozitivno vpliva na njegovo delovno storilnost.

Zdrava prehrana lahko vpliva na več dejavnikov hkrati, in sicer na zmanjšanje telesne teže, znižanje krvnega tlaka, znižanje maščob v krvi ter vzdrževanje normalne ravni sladkorja v krvi.

Posledice oksidativnega stresa - zamašene žile

Posledice povišanega holesterola v krvi

Povišan holesterol v krvi pomeni resno zdravstveno stanje in je glavni vzrok za nastanek ateroskleroze oz. poapnenja žil. Ateroskleroza bistveno povečuje možnost za nastanek koronarne srčne bolezni, možganske kapi in srčnega infarkta.

Pri prehrani ni pomembno samo, kaj jemo, ampak tudi kdaj in kako jemo. Dnevno naj bi zaužili od tri do pet obrokov hrane. Najpomembnejši dnevni obrok hrane je zajtrk.

Dnevni vnos holesterola naj ne presega 300 mg. Največ ga vsebujejo rumenjaki, drobovina, možgani, piščančja koža, pašteta, hrenovke, krvavice, mesni sir, pečenice, kranjske klobase, salame z vi-

deno maščobo in polnomastni siri. Eno jajce npr. vsebuje 300 mg holesterola.

Nasičene maščobe so sicer bogat vir energije, a niso nujno potrebne. Pri sobni temperaturi so tipično v trdem stanju. Najdemo jih v mesu, maslu, smetani, sirihi pa tudi v cvrti hrani, palminem in kokosovem olju. Še posebno škodljive so transmaščobne kisline, ki jih najdemo v hidrogeniranih oljih in maščobah. Njihov vnos naj bo manjši od 1 % dnevnega vnosa kalorij.

Viri koristnih maščobnih kislin omega-3

Nenasičene maščobne kisline v hrani so nujno potrebne, ker jih naše telo ni sposobno samo sintetizirati. Nenasičene, polinenasičene in mononenasičene maščobne kisline najdemo v ribah, oreščkih, semenih ter zelenjavi. Poznamo dve veliki skupini nenasičenih maščobnih kislin: omega-3 in omega-6. Glavna predstavnica maščobnih kislin omega-3 je alfa-linolenska kislina (ALA), ki jo najdemo v rastlinskih oljih, kot je olivno olje, orehih in listnati zelenjavi. Poznamo še eikozapentaenoično kislino (EPA) in dokozaheksaenoično kislino (DHA), ki ju najdemo v morskih ribah, npr. tuni, lososu, skuši, sardinah. Predstavnica maščobne kisline omega-6 pa je arahidonska kislina, ki jo najdemo v sončničnem in sojinem olju ter jo s hrano navadno dobimo dovolj.

Po zapisu mag. Venceslave Bavčar povzela Aleksandra Rijavec Škerl, vir: Zdravo

Brezstične kartice: ste za ali proti?

V prihodnosti bomo lahko velik del plačil opravili brezstično. Vse več potrošnikov pa to tehnologijo uporablja že danes, saj imajo v denarnicah kartice z brezstično tehnologijo. V Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) so pri pregledu ugotovili, da 11 bank že izdaja debetne kartice in kartice z odloženim plačilom z brezstično tehnologijo, druge pa bodo to predvidoma storile v bližnji prihodnosti.

Pri tem pa vse banke ne silijo potrošnikov, naj uporabljajo novo tehnologijo. Pri debetnih karticah, ki jih največ uporabljamo za vsakodnevna plačila, lahko pri petih od osmih bank naročite kartico brez brezstične funkcije ali pa vsaj omejite možnost plačevanja brez PIN-a, izpostavljajo na ZPS in dodajajo, da za potrošnike brezstične bančne kartice nikakor niso več novost, saj je pri nas število izdanih kartic že krepko preseglo milijon. S temi karticami lahko svoje nakupe plačujemo na več deset tisoč naslovih; večjim trgovcem, drogerijam in bencinskimi črpalkam se pridružuje čedalje več manjših trgovin. Pri potrošnikih pa opažajo dve vrsti odziva na to novo obliko plačila: nekateri potrošniki jo uporabljajo z veseljem, ker se jim zdi plačevanje tako preprostejše, druge pa skrbi, saj se jim zdi, da je mogoče takšne kartice lažje zlorabiti.

So brezstična plačila varna?

Plačevanje z brezstično kartico ni nič bolj tvegano od drugih načinov plačevanja s kartico. Čip na kartici lahko podatke sporoča le na razdalji nekaj centimetrov in le v povezavi s posebnimi čitalniki. Banke zatrjujejo, da je minimalna verjetnost, da bi isti nakup plačali večkrat ali da bi s kartico plačali po nesreči.

V javnosti že od same uvedbe brezstičnih kartic krožijo zgodbe o tveganju, da vam lahko nekdo s kartice na skrivaj s posebnim čitalnikom presname

podatke o kartici in tako pride do vašega denarja. To tveganje se do zdaj v praksi ni potrdilo, poudarjajo na ZPS, saj je treba poseben čitalnik za snemanje podatkov zelo približati kartici, obenem pa na čipu ni shranjenih veliko podatkov. S temi tako ni mogoče izdelati dvojnika kartice ali pa nakupovati na spletu, kjer je treba vnesti tudi ime, enkratno geslo, ki ga prejmete na mobilni telefon, ali pa trimestno kodo na zadnji strani kartice. Nekateri potrošniki kljub temu kartice še dodatno zavarujejo z aluminijevo folijo ali pa kupijo posebne ovitke.

Brezstična plačila se prijemljejo.

Plačevanje brez PIN-a za nakupe v vrednosti manj kot 15 evrov

Banke so na brezstičnih karticah omogočile plačilo brez PIN-a za nakupe v vrednosti manj kot 15 evrov, da bi tako predvsem trgovcem omogočile še hitrejše opravljanje plačil. Potrošniki so se že navadili na to, da je PIN jamstvo za varno plačevanje, zato je ta ukrep pri marsikom povzročil zaskrbljenost, da ne bi bilo pri morebitni kraji kartice mogoče opraviti več zaporednih manjših nakupov. Banke sicer kot dodaten varnostni ukrep omejujejo število in skupno vrednost zaporednih transakcij brez PIN-a, pri čemer pa potrošnikom varnostnih ukrepov ne razkrijejo vedno, ugotavljajo na

Terminal za plačevanje z brezstično kartico

ZPS. Omejitve nakupa brez PIN-a so lahko v drugih državah, kjer uporabljajo evro, drugačne. V Avstriji vam tako ne bo treba vnesti PIN-a do plačila v znesku 25 evrov, plačila brez PIN-a pa naj ne bi bila mogoča zunaj evrskega območja.

V ZPS so preverili, koliko denarja je mogoče zapraviti brez uporabe PIN-a (in tako simulirati krajo kartice) z brezstičnimi karticami štirih različnih bank. Več brezstičnih nakupov v vrednosti od 10 do 15 evrov je pokazalo, da banke NLB, SKB in Unicredit omogočajo največ tri zaporedne nakupe brez PIN-a, skupna vrednost nakupov pa ni bila večja od 50 evrov. Pri Abanki so še strožji, saj je bilo treba uporabiti PIN že pri drugem nakupu.

Nasvet Zveze potrošnikov Slovenije: Kako varno uporabljati brezstično kartico?

- Kartice ne dajajte iz rok, še posebno če se plačilo izvede zunaj vašega vidnega polja.
- Kartico skrbno hranite, PIN pa naj ne bo shranjen v bližini kartice.
- Redno pregledujte promet na svojem bančnem računu.
- Pri sebi vedno hranite telefonsko številko za preklic kartice.

Vir: <http://varnastarost.si>

Povzel: Adem Jahjefendić

Masterindex razkriva, da imajo bančne kartice še vedno velik zagon

Raziskava družbe Mastercard, poimenovana Masterindex, tudi letos ugotavlja, da plačilne kartice še naprej uspešno nadomeščajo gotovino. Kar 70,5 % Slovencev meni, da bodo plačilne kartice v prihodnjih petih letih postale najbolj zaželeno plačilno sredstvo, slaba petina anketiranih pa vidi velik potencial tudi v mobilnem plačevanju. Tako rekoč vsi (95 %) so že slišali za brezstično plačevanje, skoraj 40 % pa je prepričanih, da je to najhitrejši način plačevanja na blagajni.

ob istem času. Pri izbiri ponudnika kartice ima odločilno vlogo predvsem široka sprejetost kartice v Sloveniji, nato v tujini, za tem nizka stopnja obresti in stroškov. Skoraj 60 % vprašanih je pripravljenih s kartico plačati tudi zneske, nižje od 5 evrov (lani je bil ta delež nekaj 50 %), še vedno s kartico najpogosteje plačujejo vsakodnevne potrebščine in gorivo, na tretjem mestu pa ostajajo spletna plačila. Za dobro polovico (55 %) je pri plačevanju najpomembnejša varnost procesa.

BREZGOTOVINSKO PLAČEVANJE V SLOVENIJI

Plačilne kartice osvojile Slovence

Raziskava Masterindex, ki jo je konec oktobra za družbo Mastercard Europe v Sloveniji izvedla Mediana, kaže, da je povprečno število kartic na imetnika že doseglo številko tri (lani ob tem času 2,2), 34 % pa ima tri kartice ali več. Več kot polovica imetnikov kartice uporablja vsaj trikrat tedensko, 63 % pa s kartico opravi vsaj polovico nakupov. Več kot 87 % uporablja osnovno kartico (v nasprotju s kartico premium ipd.), kar je 5 % več kot lani

Brezstično plačevanje

Brezstično plačevanje je med Slovenci že dobro poznano. Približno polovica vprašanih meni, da je to preprost in praktičen način uporabe plačilne kartice. V primerjavi z lanskim letom se je spremenil tudi pogled na to, kateri način plačevanja

BREZSTIČNO PLAČEVANJE

na blagajni traja najmanj – še lani so vprašani kot najhitrejši navajali gotovinsko plačevanje, letos pa je skoraj 40 % ocenilo, da je najhitrejši način brezstično plačevanje. Vse manj vprašanih meni, da je gotovina najhitrejše plačilno sredstvo (leta 2015 je bil ta odstotek 34,8, lani 28,6, letos le še 20,8). Brezstično plačevanje imetnikom omogoča stalen fizičen stik z njihovo kartico med celotnim postopkom plačevanja, kar je pomembno za 70 % vprašanih.

Skrb za plačila v tujini

Več kot 83 % Slovencev je v zadnjem letu potovalo ali bivalo v tujini, več kot polovica pa potovanje v tujino načrtuje v prihodnjih šestih mesecih. Malo manj kot 60 % si tujo valuto priskrbi, še preden se odpravi na pot, manj kot 10 % pa s seboj na pot ne vzame plačilnih kartic. Glavne prednosti uporabe kartic v tujini glede na odgovore v raziskavi so še vedno predvsem široka sprejetost, dobra zaščita pred zlorabo in ugodno menjalno razmerje pri plačevanju. Imetniki približno četrtno svojih nakupov v tujini opravijo s kartico.

Spletno nakupovanje nam je vse bližje

Skoraj 90 % anketiranih Slovencev ima izkušnje z nakupovanjem po spletu, skoraj 60 % je nakup opravilo v zadnjem mesecu. Povečuje se tudi delež nakupov v tujih spletnih trgovinah, še vedno pa na spletu najpogosteje kupujemo elektronske naprave, oblačila, obutev in modne dodatke, izdelke za gospodinjstvo in potovalne storitve. Zaupanje v spletno nakupovanje med Slovenci ostaja visoko (skoraj 80 %), 12 % pa vsak teden na spletu uporabi plačilno kartico.

NAKUPOVANJE NA SPLETU

89 %
ima izkušnje z
nakupovanjem na spletu

12 %
kartico na spletu uporabi
vsaj enkrat na teden

Mobilne naprave – čedalje bolj priljubljene

Pametni telefon uporablja več kot 86 % vprašanih, 23 % pa uporablja tudi tablične računalnike. 21 %

mobilne naprave uporablja tudi za plačevanje (lani 15 %). Več kot dve petini je že nakupovalo po mobilni napravi, po večini za storitve javnega prevoza, nakupe v trgovini in za vstopnice na kulturne in športe dogodke. 36 % bi za plačevanje uporabljalo mobilno aplikacijo, če bi ta omogočala varen in priročen način plačevanja, upravljanje stroškov in bi bila uporabniku prijazna.

MOBILNE NAPRAVE

86,4 %
uporablja
pametni telefon

36 %
bi uporabljalo aplikacijo
za mobilno plačevanje

40 %

je že opravilo plačilo
prek mobilne naprave

42 %
na prevoznih
sredstvih

31 %
v trgovini

24 %
za nakup
vstopnic

Finančno stanje v slovenskih gospodinjstvih

Skoraj polovica (48,7 %) pravi, da jim ob zdajšnjem finančnem stanju trenutno uspe vsaj nekaj prihraniti, več kot 35 % meni, da se bo finančno stanje v njihovem gospodinjstvu v prihodnjih 12 mesecih spremenilo na bolje.

Po <http://tehnokrat.si>

Povzel Adem Jahjefendić

Francu Petriču v slovo

V soboto, 12. avgusta 2017, smo se na cerkljanskem pokopališču pod Krvavcem za vedno poslovili od našega dolgoletnega člana, Franca Petriča s Pšenične police v občini Cerklje, ki je preminil v 85. letu starosti. Vedeli smo, da se že dolgo spopada s težko boleznijo, in še nedavno smo ga obiskali na domu, kjer smo skupaj obujali spomine in občudovali njegov bogati umetniški opus na stenah ob bolniški postelji in po domači hiši. Bil je izreden umetnik, inovator, samouk in ustvarjalec v različnih tehnikah, veliko je ustvarjal tudi z lesom, sam je izdeloval prekrasne unikatne okvirje, bil je raziskovalec v številnih tehnikah, njegove umetnine pa lepšajo mnogo krajev in hiš na Gorenjskem in še kje. Številne cerkve, cerkvice in kapelice krasijo njegove freske na zunanjih in notranjih stenah in bodo še dolgo pričale o njegovi navzočnosti med nami. Tudi v našem Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih za Gorenjsko Auris Kranj glavni večnamenski prostor krasi portret Franceta Prešerna, nepozabnega mojstra slovenske pisne besede, ki ga je upodobil naš Franc Petrič, enkratni mojster čopiča iz sveta tišine – dva velika gorenjska umetnika v eni sliki.

Zaradi hudega prehlada v mrzlih zimskih dneh je v mladih letih oglušel in kot mladenič obiskoval Zavod za gluho mladino v Ljubljani ter bil pozneje dolgoleten član našega društva. Dokler mu je zdravje še dopuščalo, je bil reden udeleženec družabnih dogodkov v društvenih prostorih in številnih izletov doma in v tujini, kjer je še s posebno pozornostjo opazoval in nadrobno proučeval razstavljene eksponate, zgradbe in portale. Zanimalo ga je vse iz umetniškega sveta; ustvarjalna žilica mu ni dala miru, v umetnosti je našel svoj mir in prostor, kjer je lahko ustvarjal za svojo dušo. Bil je umetnik, ki je ustvarjal zase in ne za druge – niso ga zanimala priznanja in razstave, njegova dela so bila samo

njegova. Živel je svoje umetniško življenje, nikoli ni bil vsiljiv, izžareval je neko pristno srčnost, domačnost, dobrodušnost in dobrohotnost, ki jo je blagohotno širil med nami.

Spoštovani Franc Petrič, hvala Vam za vse, kar ste nam dali! Ohranili Vas bomo v trajnem spominu, počivajte v miru in naj Vam bo lahka domača gruda.

Članice in člani društva Auris Kranj

*Samo eden sem; pa vendar sem nekdo.
Ne morem narediti vsega; pa vendar lahko kaj naredim.
Ne bom zavrnil tistega, kar zmorem. (Helen Keller)*

